

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS
DĖL LIETUVOS IR LATVIJOS
VALSTYBĖS SIENOS PRIEŽIŪROS
IR SIENOS ĮGALIOJINIŲ VEIKLOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Latvijos Respublikos Vyriausybė (toliau – Šalys),

siekdamos plėtoti ir stiprinti abiem valstybėms ir tautoms naudingus draugiškus santykius,

norėdamos išlaikyti 1931 m. sausio 25 d. Lietuvos ir Latvijos susitarime sienos žymėms ir sienos zonai palaikyti nustatytą Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros principų perimamumą bei reglamentuoti Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūrą ir valstybės sienos įgaliotinių veiklą atsižvelgiant į dabarties realijas,

atsižvelgdamos į 1993 m. birželio 29 d. Sutarties dėl valstybės sienos atstatymo tarp Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos (toliau – Sutartis dėl valstybės sienos atstatymo) nuostatas,

ir į Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos narystę Europos Sąjungoje bei Šengeno erdvėje,

s u s i t a r ė:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarime dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir valstybės sienos įgaliotinių veiklos (toliau – Susitarimas) vartojamos sąvokos:

1. **Lietuvos ir Latvijos valstybės siena** (toliau – valstybės siena) – linija ir šia linija einantis vertikalus paviršius, skiriantis Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybių teritorijas (sausumą, vandenį, žemės gelmes ir oro erdvę), kaip tai numatyta Sutartyje dėl valstybės sienos atstatymo.

2. **Redemarkavimo dokumentai** – Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos žemėlapis, valstybės sienos aprašas su priedu, valstybės sienos ženklų koordinacių katalogas, valstybės sienos ženklų abrisai, Mišrios komisijos valstybės sienai tarp Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos atstatyti posėdžio baigiamasis protokolai ir kiti Šalių pripažinti dokumentai, kuriuose nustatoma valstybės sienos padėtis, taip pat jų priedai ir papildymai, kurie buvo parengti arba gali būti parengti įgyvendinant Susitarimą.

3. **Valstybės sienos inventurizacija** – periodiškai bendras valstybės sienos linijos ir valstybės sienos ženklų faktinės padėties palyginimas su redemarkavimo dokumentais, panaudojant atnaujintą kartografinę medžiagą ir geodezinius matavimus, siekiant nustatyti nuokrypių ruožus, taip pat valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos būklės įvertinimas.

4. **Pasienio tarnybos** – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Latvijos Respublikos valstybinė sienos apsauga.

5. **Pasienio juosta** – prie valstybės sienos esanti pasienio ruožo sausumos ar pasienio vandenų dalis (kurios plotis ne mažiau kaip 5 metrai į abi puses nuo valstybės sienos linijos), skirta valstybės sienos ženklams bei kitiems valstybės sienos apsaugos objektams įrengti ir prižiūrėti.

6. **Pasienio vandenys** – ežerų, upių, upelių, griovių ir kitų vandens telkinių ruožai, kuriais eina valstybės siena.

7. **Pasienio incidentas** – įvykis prie valstybės sienos, susijęs su Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybių interesais bei reikalaujantis pasienio tarnybų nagrinėjimo, siekiant jį sureguliuoti.

8. **Pasienio incidento tyrimas** – valstybės sienos įgaliotinių atliekamas visapusiškas aplinkybių, susijusių su pasienio incidento atsiradimu ir jo pobūdžiu, nagrinėjimas.

9. **Bendra valstybės sienos apžiūra** – pasienio juostos, valstybės sienos ženklų, pasienio vandenų krantų būklės ir priežiūros patikrinimas, siekiant išlaikyti valstybės sienos padėtį nepakitusią ir vienareikšmiai interpretuojamą, taip pat patikrinimas, ar užtikrintas tiesioginis gretimų valstybės sienos ženklų sausumos ruožuose ar to paties valstybės sienos ženklo pasienio stulpų upių ruožuose (kai valstybės siena eina upėmis) matomumas.

10. **Sienos įgaliotiniai** – įgalioti Šalių valstybių pareigūnai, kurių funkcijos ir pareigos nustatytos šio Susitarimo VI skyriuje (toliau – Sienos įgaliotiniai).

2 straipsnis

Susitarimas nustato:

1. Valstybės sienos, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos priežiūros tvarką.
2. Valstybės sienos inventorizacijos tvarką.
3. Valstybės sienos, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos bendros apžiūros tvarką.
4. Bendrosios komisijos sudarymo tvarką, jos funkcijas ir darbo reglamentą.
5. Sienos įgaliotinių veiklos ir bendradarbiavimo tvarką.
6. Pasienio incidentų nagrinėjimo ir sureguliovimo tvarką.

3 straipsnis

Valstybės siena nustatyta 1921 m. gegužės 14 d. Konvencija nustatyti sienoms tarp Lietuvos ir Latvijos vietose ir sutvarkyti pasienio gyventojų teisėms ir sienos perkirstojo nejudinamo turto padėčiai, 1930 m. birželio 30 d. Deklaracija dėl galutinio sienos tarp Lietuvos ir Latvijos nustatymo, Sutartimi dėl valstybės sienos atstatymo ir 1998 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Baltarusijos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimu dėl valstybių sienų sankirtos taško paženklinimo tvarkos, ir vietovėje pažymėta taip, kaip ji apibrėžta:

1. Redemarkavimo dokumentuose;
2. Valstybės sienos ženklo „Liudvinavas/Ludvinova“, kuris pastatytas Lietuvos Respublikos, Baltarusijos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybių sienų sankirtoje ir yra valstybės sienos galutinis taškas, 2001 m. birželio 29 d. demarkavimo dokumentuose.

4 straipsnis

Ženklini valstybės sieną kitu būdu nei taip, kaip atstatydama valstybės sieną nustatė Mišri komisija valstybės sienai tarp Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos atstatyti, leidžiama tik Bendrosios komisijos sprendimu. Bendrosios komisijos sprendimu gali būti pakeista valstybės sienos ženklinimo tvarka bei įrengiami kitų tipų valstybės sienos ženklai.

II SKYRIUS VALSTYBĖS SIENOS PRIEŽIŪRA

5 straipsnis

1. Ūkinės ir kitos veiklos vykdymą pasienio juostoje reglamentuoja Šalių valstybių teritorijoje taikomi teisės aktai.

2. Teritorijose, esančiose prie valstybės sienos, kiekvienos Šalies ūkinė ir kita veikla turi būti vykdoma nesukeliant žalos kitai Šaliai.

3. Tiltų, užtvankų, šliuzų, dambų ir kitų hidrotechnikos įrenginių, inžinerinės ir transporto infrastruktūros bei kitų objektų, esančių ar projektuojamų pasienio juostoje ir kertančių valstybės sieną, statybos ir rekonstrukcijos projektai turi būti suderinti su Bendrąja komisija.

4. Derinant objektų statybos ir rekonstrukcijos projektus, privaloma laikytis sąlygos dėl upės vagos padėties, vandens lygio ir debito išsaugojimo. Prireikus turi būti numatyti krantų tvirtinimo darbai.

5. Objektus, esančius abipus valstybės sienos, prižiūri ir remontuoja šių objektų savininkai.

6 straipsnis

1. Šalys įsipareigoja prižiūrėti valstybės sienos ženklus taip, kad jų vieta, išvaizda ir forma atitiktų redemarkavimo dokumentus.

2. Už valstybės sienos ženklų priežiūrą atsako:

2.1. Lietuvos Respublika – už pasienio stulpus, esančius jos teritorijoje;

2.2. Latvijos Respublika – už pasienio stulpus, esančius jos teritorijoje;

2.3. už dvipusius valstybės sienos ženklus, turinčius Šalių valstybių simboliką ir pastatytus ant valstybės sienos linijos:

2.3.1. nuo valstybės sienos ženklo Nr. 0001 (nuo Baltijos jūros kranto) iki valstybės sienos ženklo Nr. 1008 (iki tarptautinės magistralės „Via Baltica“) – Lietuvos Respublika;

2.3.2. nuo valstybės sienos ženklo Nr. 1009 (nuo tarptautinės magistralės „Via Baltica“) iki trišalio valstybės sienos ženklo „Liudvinavas/Ludvinova“) – Latvijos Respublika.

7 straipsnis

1. Šalys, padėdamos viena kitai, imasi reikiamų priemonių valstybės sienos ženklams išsaugoti, kad valstybės sienos ženklai ar atskiri pasienio stulpai nebūtų perkelti, sugadinti ar prarasti.

2. Nustačius valstybės sienos ženklo ar jo atskiro elemento sugadinimą arba praradimą, Sienos įgaliotiniai informuoja apie tai vienas kitą, išskyrus nežymius savo valstybės teritorijoje esančių valstybės sienos ženklo elementų pažeidimus, dėl kurių šių elementų nereikia atstatyti ar pakeisti.

3. Valstybės sienos ženklo ar atskiro pasienio stulpo perkėlimo arba praradimo atveju atstatymo darbus atlieka tos valstybės, kuri už juos atsakinga, pasienio tarnyba. Valstybės, atliekančios nurodytus darbus, Sienos įgaliotinis privalo apie tai raštu pranešti kitos valstybės Sienos įgaliotiniui ir Bendrajai komisijai ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) dienų iki darbų pradžios.

4. Valstybės sienos ženklas atstatomas ankstesnėje vietoje pagal redemarkavimo dokumentus. Apie atliktus darbus atstatant valstybės sienos ženklą ar atskirą pasienio stulpą Sienos įgaliotiniai surašo aktą dviem egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis, kuris perduodamas Bendrajai komisijai.

5. Bendrosios komisijos sprendimu atstatant valstybės sienos ženklus leidžiama keisti jų ankstesnę padėtį, nekeičiant valstybės sienos padėties, ir statyti valstybės sienos ženklus ar atskirus pasienio stulpus tose vietose, kuriose užtikrinamas jų stabilumas ir saugumas.

6. Apie darbus, atliktus statant valstybės sienos ženklą ar atskirą pasienio stulpą naujoje vietoje, Bendroji komisija surašo aktą 2 (dviem) egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis.

7. Dėl kiekvieno naujoje vietoje pastatyto valstybės sienos ženklo ar atskiro pasienio stulpo Bendroji komisija per mėnesį nuo jo pastatymo sudaro valstybės sienos ženklo abrisą (protokolą), kuris pagal formą turi atitikti redemarkavimo dokumentus ir būti pridedamas prie jų. Redemarkavimo dokumentuose padaromos atitinkamos pataisos.

8. Prireikus Bendrosios komisijos sprendimu gali būti statomi papildomi valstybės sienos ženklai, nekeičiantys valstybės sienos padėties, atitinkamai įforminant redemarkavimo dokumentus.

8 straipsnis

1. Pasienio juosta prižiūrima užtikrinant valstybės sienos matomumą per visą jos ilgį, prireikus joje turi būti šalinami medžiai, krūmai ir kita augmenija. Medžių, krūmų ir kitos augmenijos šalinimas pasienio vandenų pakrantėse atliekamas siekiant užtikrinti matomumą tik tarp to paties valstybės sienos ženklo Šalių valstybių pasienio stulpų.

2. Šalys atlieka pasienio juostos valymo darbus savo valstybės teritorijoje.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS SIENOS INVENTORIZACIJA

9 straipsnis

1. Įsigaliojus Susitarimui Bendroji komisija ne rečiau kaip kartą per penkiolika metų, o prireikus, Šalių susitarimu ir dažniau, atlieka valstybės sienos inventORIZACIJĄ.

2. Dėl valstybės sienos inventORIZACIJOS pradžios terminų bei darbų apimtys iš anksto susitariama diplomatiniais kanalais, kad kiekviena Šalis galėtų atlikti reikiamus parengiamuosius darbus.

3. Pasienio vandenyse valstybės sienos inventORIZACIJA atliekama vasarą, kai vandens lygis upėse ir kituose vandens telkiniuose neviršija vidutinio vandens lygio.

4. Siekdama atlikti valstybės sienos inventORIZACIJĄ, Bendroji komisija:

4.1. atlieka redemarkavimo dokumentų, ankstesnės valstybės sienos inventORIZACIJOS, bendrų apžiūrų medžiagos bei kitų dokumentų, sudarytų įgyvendinant šį Susitarimą, analizę;

4.2. pagal atnaujintą kartografinę medžiagą nustato pasienio vandenų ruožus, kuriuose intensyviai keičiasi vandens telkinio kranto linija, susidaro salos ir seklumos,

vyksta kiti natūralūs ir dirbtiniai procesai, sudarantys prielaidas valstybės sienos padėties pasikeitimui vietovėje.

5. Pagal valstybės sienos inventORIZACIJOS rezultatus Bendroji komisija surašo protokolą 2 (dviem) egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis. Prie protokolo pridedamas valstybės sienos inventORIZACIJOS aktas, kuriame fiksuojami visi taisytini arba šalintini trūkumai. Dokumentus pasirašo posėdyje dalyvavę Bendrosios komisijos nariai.

6. Trūkumai turi būti pašalinti, o valstybės sienos ženklai atstatyti arba pakeisti per kuo trumpesnį laiką.

10 straipsnis

1. Įvertinę poreikį ir tikslingumą bei suderinę tarpusavyje, Šalys turi imtis priemonių užtikrinti nekintamą pasienio vandenų krantų padėtį bei juos tvirtinti.

2. Siekiant išvengti pasienio vandenų krantų padėties pokyčių, krantai turi būti sutvirtinti Bendrosios komisijos nustatytose vietose. Šiuos darbus atlieka ir atitinkamas išlaidas dengia ta Šalis, kurios valstybei priklauso krantas, jeigu tai nėra susiję su kitos Šalies veikla.

3. Pasikeitus upės vagai, upe einančios valstybės sienos padėtis išlieka nepakitusi, jei Šalys nesusitaria kitaip.

4. Konstatavus, kad tekančių pasienio vandenų vaga pasikeitė, Bendroji komisija nagrinėja ankstesnės vagos atstatymo galimybę ir tikslingumą.

5. Jei nėra galimybės ar netikslinga atkurti ankstesnę tekančių pasienio vandenų vagos padėtį, Bendroji komisija rengia pasiūlymus dėl demarkacijos arba valstybės sienos padėties pakeitimo, o prireikus – dėl žemės sklypų, kurie buvo atskirti nuo Šalių valstybių teritorijų dėl natūralių tekančių pasienio vandenų vagos pokyčių, tarpusavio kompensavimo.

6. Dokumentai, kuriuose konstatuojami dėl natūralių gamtos reiškinių įvykę valstybės sienos padėties pokyčiai, įforminami kaip redemarkavimo dokumentai ir įsigalioja nuo tos dienos, kai pasikeičiama notomis apie valstybių vidaus procedūrų,

reikalingų jiems įsigaliooti, užbaigimą, jie pakeičia dalį redemarkavimo dokumentų, kuriuose buvo užfiksuota ankstesnė valstybės sienos padėtis.

7. Jeigu valstybės sienos inventorizacijos metu nustatoma, kad matavimo duomenys, pateikti redemarkavimo dokumentuose, nesutampa su duomenimis, gautais atliekant bendrus matavimus vietovėje, bet valstybės sienos ženklų padėtis nepasikeitė, vadovaujamosi paskutiniais matavimo vietovėje duomenimis, kurie įforminami kaip redemarkavimo dokumentai.

11 straipsnis

1. Valstybės sienos inventorizacijos darbai paskirstomi po lygiai abiem Šalims.

2. Redemarkavimo dokumentų pagal valstybės sienos inventorizacijos rezultatus įforminimo darbai paskirstomi atsižvelgiant į Šalių atsakomybę už valstybės sienos ženklų priežiūrą:

2.1. nuo valstybės sienos ženklo Nr. 0001 (nuo Baltijos jūros kranto) iki valstybės sienos ženklo Nr. 1008 (iki tarptautinės magistralės „Via Baltica“) – Lietuvos Respublika;

2.2. nuo valstybės sienos ženklo Nr. 1009 (nuo tarptautinės magistralės „Via Baltica“) iki trišalio valstybės sienos ženklo „Liudvinavas/Ludvinova“) – Latvijos Respublika.

3. Kiekviena Šalis savo darbų dalį apmoka atskirai. Atliktų darbų išlaidų sumų sulyginimo klausimas nekeliamas.

IV SKYRIUS

BENDRA VALSTYBĖS SIENOS APŽIŪRA

12 straipsnis

1. Bendrą valstybės sienos apžiūrą organizuoja abiejų valstybių Sienos įgaliotiniai. Bendrai apžiūrai atlikti Sienos įgaliotiniai iš pasienio tarnybų atstovų sudaro bendrą darbo grupę (toliau – Darbo grupė). Prireikus į Darbo grupę gali būti įtraukti kitų žinybų atstovai.

2. Bendrą valstybės sienos apžiūrą Sienos įgaliotiniai atlieka ne rečiau kaip vieną kartą per 5 (penkerius) metus, skaičiuojant nuo Susitarimo įsigaliojimo dienos. Bendra valstybės sienos apžiūra paprastai atliekama vasaros metu.

3. Atliekant bendrą valstybės sienos apžiūrą vizualiai įvertinama valstybės sienos ženklų, jų parametrų ir padėties, pasienio juostos, pasienio vandenų krantų, hidrotechninių įrenginių bei melioracijos sistemų ir kitų objektų būklė.

4. Prireikus gali būti atliekami valstybės sienos ženklų ir pasienio vandens telkinio kranto linijos padėties matavimai. Bendros valstybės sienos apžiūros metu fiksuojami visi valstybės sienos priežiūros trūkumai bei neatitiktis redemarkavimo dokumentams.

5. Pabaigę bendrą valstybės sienos apžiūrą, Sienos įgaliotiniai surašo protokolą 2 (dviem) egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis. Prie protokolo pridedamas bendros valstybės sienos apžiūros aktas. Kiekvieno valstybės sienos ženklo perkėlimo, sunaikinimo ar sugadinimo atveju surašomas atskiras aktas, kuris taip pat pridedamas prie protokolo. Aktus pasirašo bendros valstybės sienos apžiūros Darbo grupės dalyviai. Protokolą pasirašo Sienos įgaliotiniai ir perduoda jį Bendrajai komisijai.

6. Valstybės sienos bendros priežiūros trūkumai turi būti pašalinti per kuo trumpesnę laiką.

V SKYRIUS

BENDROJI KOMISIJA

13 straipsnis

1. Šalys per 6 (šešis) mėnesius nuo Susitarimo įsigaliojimo sudaro Bendrąją komisiją.

2. Savo veikloje Bendroji komisija vadovaujasi Susitarimu, redemarkavimo dokumentais bei Bendrosios komisijos darbo reglamentu.

3. Bendrąją komisiją sudaro Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos delegacijos (toliau – delegacijos). Kiekvieną delegaciją sudaro 5 (penki) atitinkamos Šalies atstovai. Delegacijai vadovauja pirmininkas, o kai jo nėra – pirmininko pavaduotojas.

4. Apie savo delegacijos Bendrojoje komisijoje personalinę sudėtį ir jos pasikeitimus Šalys informuoja viena kitą diplomatiniais kanalais.

5. Prireikus Bendroji komisija turi teisę pasitelkti darbui ekspertus ir kitą personalą, sudaryti bendras ir vienašales darbo grupes užduotims pagal Bendrosios komisijos nustatytą kompetenciją atlikti.

6. Abiejų Šalių delegacijos Bendrojoje komisijoje turi savo antspaudus, kurių pavyzdžiais Šalys keičiasi diplomatiniais kanalais.

14 straipsnis

Pagrindiniai Bendrosios komisijos uždaviniai:

1. kontroliuoti valstybės sienos priežiūrą vietovėje;
2. organizuoti valstybės sienos inventorizaciją;
3. koordinuoti ir spręsti klausimus, susijusius su valstybės sienos padėtimi, ženkliniu ir priežiūra.

15 straipsnis

Bendrosios komisijos funkcijos:

1. medžiagos apie valstybės sienos padėtį, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos būklę analizė;
2. valstybės sienos inventorizacijos atlikimas;
3. bendros apžiūros, valstybės sienos inventorizacijos bei kitų darbų atlikimo terminų, tvarkos ir techninių sąlygų derinimas;
4. bendros apžiūros atlikimo priežiūros vykdymas;
5. valstybės sienos inventorizacijos rezultatų įforminimas;

6. geodezijos, kartografijos ir kitų darbų atlikimo valstybės sienos inventORIZACIJOS kontekste organizavimas;

7. sprendimų dėl valstybės sienos ženklų ar atskirų pasienio stulpų pastatymo naujoje vietoje arba papildomų, valstybės sienos padėties nekeičiančių valstybės sienos ženklų pastatymo ir jiems reikalingų redemarkavimo dokumentų įforminimo priėmimas bei darbų organizavimas;

8. Bendrosios komisijos darbo rezultatus įforminančių dokumentų pavyzdžių ir, prireikus, naujų redemarkavimo dokumentų priedų ir papildymų formų rengimas;

9. pasiūlymų pagal valstybės sienos inventORIZACIJOS rezultatus dėl valstybės sienos padėties tikslinimo atskiruose ruožuose parengimas, griežtai laikantis apsikeičiamų žemės plotų tarp valstybių balanso;

10. objektų statybos ir rekonstrukcijos projektų, galinčių turėti įtakos valstybės sienos padėčiai ar jos ženklinimui, derinimas;

11. kitų uždavinių, susijusių su valstybės sienos ženklinimu, padėtimi vietovėje ir jos priežiūra, įskaitant valstybės sienos ženklinimą naujų tipų valstybės sienos ženklais sprendimas pagal savo kompetenciją;

12. pasiūlymų pasienio tarnyboms dėl trūkumų, nustatytų atliekant bendrą valstybės sienos apžiūrą ar valstybės sienos inventORIZACIJĄ, pašalinimo bei dėl sienos priežiūros gerinimo teikimas.

16 straipsnis

1. Bendrosios komisijos darbo forma yra posėdžiai ar darbo susitikimai, kurie rengiami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus, paeiliui kiekvienos Šalies valstybės teritorijoje. Posėdžiams ir darbo susitikimams vadovauja tos Šalies, kurios valstybės teritorijoje jie rengiami, delegacijos Bendrojoje komisijoje pirmininkas. Pirmajame Bendrosios komisijos posėdyje komisija patvirtina darbo reglamentą.

2. Kvietimas į posėdį ar darbo susitikimą išsiunčiamas ne vėliau, kaip likus 30 dienų iki jo pradžios. Atsakymas į kvietimą išsiunčiamas per 10 dienų nuo jo gavimo.

3. Bendrosios komisijos pirmininkai, jų pavaduotojai ir kiti nariai tarp posėdžių ir darbo susitikimų gali palaikyti tiesioginius tarpusavio ryšius savo kompetencijos klausimais.

4. Pagal kiekvieno posėdžio, darbo susitikimo rezultatus parengiamas protokolas dviem egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis. Protokolą pasirašo Bendrosios komisijos pirmininkai.

5. Išlaidas, susijusias su Bendrosios komisijos posėdžių ir darbo susitikimų organizavimu, padengia priimančioji Šalis.

VI SKYRIUS

SIENOS ĮGALIOJINIAI

17 straipsnis

1. Siekdamas operatyviai spręsti klausimus, susijusius su valstybės sienos, valstybės sienos ženklų bei pasienio juostos priežiūra vietovėje, ir sureguliuoti pasienio incidentus, Šalys sukuria Sienos įgaliotinio institutą, kurį kiekvienos Šalies valstybėje sudaro:

- 1.1. Sienos įgaliotinis;
- 1.2. Sienos įgaliotinio pavaduotojai;
- 1.3. Sienos įgaliotinio padėjėjai.

2. Kiekviena Šalis pagal savo valstybės teritorijoje taikomus teisės aktus paskiria Sienos įgaliotinį, jo pavaduotojus ir padėjėjus.

3. Sienos įgaliotinių ir jų pavaduotojų vardus ir pavardes Šalys praneša viena kitai diplomatiniais kanalais. Sienos įgaliotiniai praneša vienas kitam savo padėjėjų vardus ir pavardes.

4. Siekdami užtikrinti Sienos įgaliotinių instituto darbą, Sienos įgaliotiniai turi teisę pasitelkti vertėjus, sekretorius ir ekspertus.

18 straipsnis

1. Sienos įgaliotinių pavaduotojai, atlikdami jiems pavestas pareigas, turi tokias pat teises, kaip ir Sienos įgaliotiniai.

2. Sienos įgaliotinių padėjėjų teises ir pareigas bei jų vykdymo tvarką nustato Sienos įgaliotiniai tarpusavio susitarimu.

19 straipsnis

Sienos įgaliotinių pareigos:

1. tirti ir analizuoti padėtį prie valstybės sienos ir pasienio juostoje, derinti ir koordinuoti pasienio tarnybų veiklą tokiais klausimais, kaip:

1.1. valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos priežiūra;

1.2. bendra valstybės sienos, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos apžiūra;

1.3. valstybės sienos ženklų atstatymo darbų organizavimas;

1.4. bendradarbiavimas kovojant su nusikalstamumu per valstybės sieną;

2. organizuoti pasienio incidentų vienašalių ar bendrų tyrimų atlikimą ir pagal savo kompetenciją nagrinėti bei spręsti su pasienio incidentais susijusius klausimus, kurių nebūtina spręsti diplomatiniais kanalais;

3. perduoti spręsti diplomatiniais kanalais klausimus, kurie nepriklauso Sienos įgaliotinių kompetencijai ar dėl kurių nebuvo susitarta vykdant bendrą veiklą, ir apie tai pranešti kitos Šalies Sienos įgaliotiniui;

4. nedelsiant informuoti kitos Šalies Sienos įgaliotinį apie:

4.1. valstybės sienos ženklų ar atskirų pasienio stulpų perkėlimą, sugadinimą, praradimą;

4.2. pasienio vandenų užteršimą, iškilusią ekologinių katastrofų ar stichinių nelaimių, peržengiančių valstybės sieną, grėsmę;

4.3. pasienio incidentų tyrimų rezultatus;

5. koordinuoti kontaktinių punktų veiklą, bendrą patruliavimą ar kitokių formų bendrą veiklą prie valstybės sienos;

6. nustatyti darbo susitikimų rengimo bei tarnybinės korespondencijos priėmimo ir perdavimo vietas;

7. rengti ir derinti dokumentų, reikalingų bendrai Sienos įgaliotinių veiklai, pavyzdžius ir projektus;

8. spręsti su laikinų pasienio kontrolės punktų veikla susijusius klausimus, priimti suderintus sprendimus dėl laikinų pasienio kontrolės punktų darbo režimo, kai laikinai atnaujinama vidaus sienų kontrolė;

9. organizuoti pasienio klausimų sprendimą laikinai atnaujinus vidaus sienos kontrolę;

10. pasienio tarnybų nustatyta tvarka organizuoti asmenų, neatitinkančių įvažiavimo ar buvimo tos Šalies valstybėje, kurios teritorijoje jie buvo sulaikyti, sąlygų, priėmimą ir perdavimą.

20 straipsnis

1. Sienos įgaliotiniai, jų pavaduotojai ir padėjėjai dirba bendrai darbo susitikimuose.

2. Darbo susitikimai paprastai rengiami paeiliui Šalių valstybių teritorijose. Kvietimas į darbo susitikimą išsiunčiamas ne vėliau kaip likus 10 (dešimt) dienų iki jo pradžios. Atsakymas į kvietimą išsiunčiamas per 2 (dvi) dienas nuo jo gavimo.

3. Vienos Šalies Sienos įgaliotinio organizuojuose darbo susitikimuose asmeniškai dalyvauja kitos Šalies Sienos įgaliotinis. Tuo atveju, kai tai neįmanoma, darbo susitikimuose dalyvauja Sienos įgaliotinio pavaduotojas ir apie tai laiku informuojamas kitos Šalies Sienos įgaliotinis.

4. Darbo susitikimuose gali dalyvauti vertėjai ir ekspertai.

5. Atskirus klausimus Sienos įgaliotiniai gali spręsti susirašinėdami tarpusavyje ar kitais būdais, jeigu nė vienas iš jų nereikalauja nagrinėti šį klausimą darbo susitikime.

21 straipsnis

1. Sienos įgaliotinių darbo susitikimai rengiami ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Darbo susitikimui vadovauja tos Šalies valstybės, kurios teritorijoje jis vyksta, Sienos įgaliotinis.

2. Darbo susitikimai protokoluojami. Protokole trumpai išdėstoma darbo susitikimo eiga, priimti sprendimai ir jų įgyvendinimo terminai bei, prireikus, skirtingos Sienos įgaliotinių nuomonės klausimais, dėl kurių nebuvo susitarta. Protokolas rašomas dviem egzemplioriais lietuvių ir latvių kalbomis. Protokolą pasirašo Sienos įgaliotiniai, o jei jų nėra – Sienos įgaliotinių pavaduotojai. Sprendimai, priimti darbo susitikimuose, įsigalioja nuo protokolo pasirašymo, jei protokole nenustatyta kitaip.

3. Sienos įgaliotinių padėjėjai vykdo bendrą veiklą Sienos įgaliotinių nurodymu. Klausimus, dėl kurių nesutarė Sienos įgaliotinių padėjėjai, nagrinėja Sienos įgaliotiniai.

4. Išlaidas, susijusias su darbo susitikimų organizavimu, dengia priimančioji Šalis.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis

1. Šis Susitarimas sudarytas neribotam laikui ir įsigalioja tą dieną, kai diplomatiniais kanalais gaunamas paskutinis rašytinis pranešimas apie tai, kad baigtos valstybių vidaus procedūros, reikalingos jam įsigalioti.

2. Šis Susitarimas gali būti keičiamas abipusiu Šalių sutarimu. Tokie pakeitimai yra neatskiriama šio Susitarimo dalis.

3. Kiekviena Šalis gali nutraukti šio Susitarimo galiojimą, diplomatiniais kanalais pranešusi apie tai kitai Šaliai. Tokiu atveju šis Susitarimas nustoja galioti praėjus šešiems mėnesiams nuo tos dienos, kai kita Šalis gauna nurodytą pranešimą.

23 straipsnis

1. Per 6 (šešis) mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo Šalys diplomatiniais kanalais apsikeičia informacija apie kompetentingas institucijas, atsakingas už šio Susitarimo nuostatų įgyvendinimą.

2. Šalys diplomatiniais kanalais informuoja viena kitą apie pasikeitimus, susijusius su Šalių kompetentingomis institucijomis.

24 straipsnis

Bet kokie ginčai dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo sprendžiami Šalių derybomis ar konsultacijomis.

25 straipsnis

Įsigaliojus šiam Susitarimui nustoja galioti 1931 m. sausio 25 d. Lietuvos ir Latvijos susitarimas sienos žymėms ir sienos zonai palaikyti ir 2002 m. kovo 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl valstybės sienos įgaliotinių veiklos.

Pasirašyta 2019 m. liepos 18 d. Helsinkyje 2 (dviem) egzemplioriais lietuvių, latvių ir anglų kalbomis, visi tekstai autentiški. Kilus nesutarimams dėl šio Susitarimo nuostatų aiškinimo šalys vadovaujasi tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu Latvijos Respublikos Vyriausybės vardu